

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. november 2024

Sak 2024/1367 – Øyestad IF Håndball Elite - org.nr. 994 342 797 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Øyestad IF Håndball Elite (klager) søkte 20. mars 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 5. juni 2024 manglende vedlegg og ba om ytterligere informasjon fra klager. Klager besvarte henvendelsen ved e-post 5. juni 2024.
- (3) Lotteritilsynet avslo søknaden 7. juni 2024, med den begrunnelse at foreningens virksomhet i hovedsak fremstår som hobby- og fritidsaktiviteter for voksne.
- (4) Klager påklaget vedtaket 19. juni 2024. Klager anfører at klager skal være en inspirator for breddehåndballen, og at klager organiserer en rekke aktiviteter for breddehåndballen gjennom året. Klager har som målsetting at spillere og trenere i tråd med dette skal besøke klubber og lag i distriktet ved forespørsel om dette. Klagers spillere og trenere er videre jevnlig på besøk hos yngre lag i distriktet for å gjennomføre treninger med dem. Videre avholder klager utviklingssamlinger, der klager inviterer yngre utøvere som er ekstra motivert, til treningssamlinger. Klager avholder videre en til to aktivitetsdager per år, der alle yngre utøvere i distriktet blir invitert til å delta. Deltakeravgiften er sterkt subsidiert. Til alle elitekampene inviteres yngre lag til å være flaggbærere og innløpere, noe som er til stor inspirasjon for de lagene som er med. Klager gir også gratis inngang til alle elitekampene til yngre spillere. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 19. juni 2024 til Lotterinemnda for behandling. I innstillingen viser tilsynet til at søknaden prinsipalt må avslås fordi det er tale om en hobby- og fritidsforening for voksne, som ikke har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år. Subsidiært at søknaden må avslås fordi det uansett er tale om et idrettslag med gjennomgående elitepreg.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (7) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (8) Det følger av pengespillforskriften § 38 tredje ledd at virksomhet som utgjør hobby – eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (9) Av pengespillforskriften § 38 fjerde ledd følger det at organisasjoner som bare er tilgjengelig for en lukket krets ikke kan godkjennes.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Øyestad IF Håndball Elite sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 7. juni 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (12) Den nærmere avgrensningen av hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon, frivillig innsats, lukket krets og privatøkonomiske fordeler er nærmere regulert i pengespillforskriften § 38. Det følger av tredje ledd første punktum at organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes.
- (13) Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.4. at kravet i pengespilloven § 19 om at overskuddet ikke skal finansiere fritidsaktiviteter for voksne, innebærer at idrettslag, kor, korps og sosiale samlingsplasser som retter sin aktivitet mot voksne ikke vil få tillatelse til å tilby pengespill. Dette gjelder selv om organisasjonen er ikke-fortjenestebasert og har betydelig frivillig aktivitet.
- (14) Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten, jf. pengespillforskriften § 38 tredje ledd andre punktum.
- (15) Det følger videre av pengespillforskriften § 38 fjerde ledd at organisasjoner som bare er tilgjengelig for en lukket krets, ikke kan godkjennes. Av forarbeidene til gjeldende pengespillov følger det at §§ 18 og 19 skal fange opp noen av de prinsippene som lå til grunn for avgrensningen av hvilke formål som kan få tillatelse til å tilby pengespill etter den tidligere lotteriloven, og bestemmelsene er derfor i stor grad en videreføring av gjeldende rett. Også etter tidligere lov gjaldt det at organisasjoner tilgjengelig for en lukket krets ikke kunne godkjennes, og av Ot.prp.nr.44 (2002–2003) punkt 5.2 fremgikk det i den forbindelse at idrettslag som kun driver idrett på elitenivå falt utenfor dageldende lovverk. Begrunnelsen var at slike idrettslag ikke har alminnelig medlemsadgang og at inntektene vil gå til en lukket krets av personer. Selv om et lag i utgangspunktet skulle oppfylle kravet til virksomhet blant barn og unge, gjaldt det altså at et gjennomgående elitepreg dermed ville medføre at laget ikke kunne godkjennes, se eksempelvis sak 2021/1193. Lotterinemnda legger til grunn at tilsvarende gjelder etter dagens regelverk.

- (16) Klagers formål er ifølge vedtektene «å drive idrett organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF)». Klager har videre i søknaden oppgitt at formålet er å «[o]rganisere en håndballklubb med kamper og sosiale tilstelninger», og hovedaktivitetene for å oppfylle dette formålet er oppgitt å være «[k]amper og arrangementer». Det er ikke vedtektsfestet at klubben kun er for voksne, men av klubbens 87 medlemmer, er det likevel ingen som er under 18 år.
- (17) I klagen er det redegjort for at klager driver utadrettet virksomhet rettet mot barn og unge, og at klager arbeider for å være en inspirator for breddehåndballen. Lotterinemnda vurderer imidlertid denne delen av klagers virksomhet som underordnet klagers elitesatsing. Nemnda har for det første sett hen til at navnet «Øyestad IF Håndball Elite» i seg selv gir klare signaler om elitesatsing, og selv om det å arbeide for å være en inspirator for breddehåndballen, som nevnes i klagers «Strategi- og langtidsplan 2024-2027», fremstår elitesatsing som klagers hovedmålsetning. Nemnda nevner for øvrig også at breddetilbudet i samme klubb er samlet under et annet organisasjonsnummer. Denne organisasjonen har ifølge Lotteritilsynet søkt om og fått innvilget egen forhåndsgodkjenning, blant annet på grunnlag av at denne organisasjonen har 319 registrerte medlemmer under 18 år.
- (18) Selv om klager har noe utadrettet virksomhet for barn og unge, har klager et gjennomgående elitepreg og en vesentlig del av virksomheten er ikke rettet mot barn og ungdom. Organisasjonen kan derfor ikke godkjennes som ikke-fortjenestebasert organisasjon.

Konklusjon

- (19) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur